

Programski izveštaj Novosadske novinarske škole za 2006. godinu

Medijski sektor Vojvodine/ Srbije u 2006. obeležio je:

- Ustanovljavanjem Radiodifuzne ustanove Vojvodine i Radiodifuzne ustanove Srbije – dva javna servisa nakon četiri godine od donošenja Zakona o radiodifuziji kojim je predviđena transformacija državnocentričnih medija ili u javni servis ili u privatne emitere. Menadžment oba javna servisa dolazi iz desnog političkog bloka.

- Radiodifuzna agencija Srbije je prvi put nakon donošenja istog tog zakona objavila konkurs za emitovanje programa na nacionalnom i regionalnom nivou čime je izazvala veliku pometnju jer je drastično smanjen broj i tip medija u etru. Sve što nije globalno, komercijalno, licencno izbačeno je iz medijskog sektora Srbije. Na primer, nije dodeljena dozvola za emitovanje nijednom mediju manjinskih zajednica (najveći privatni romski radio nije dobio frekvenciju), niti radijskom emiteru koji pokriva teritoriju Vojvodine, niti verskim medijima (SPC i RKC) koje imaju tehničku podršku za nacionalnu frekvenciju.

-Zahvaljujući neadekvatnom ponašanju Agencije za privatizaciju i njenim personalnim promenama od marta do decembra 2006. nije izvršena ni jedna privatizacija pisanih medija lokalnih zajednica bez ozira da li su na vreme ili ne predale dokumenta agenciji. Rok za njihovu privatizaciju prema zakonu o javnom informisanju je bio decembar 2006. Stoga su sve, pa i najveće lokalne i regionalne novine jedno i višejezične došle u situaciju da budu zatvorene, a stotine lokalnih novinara da ostanu bez posla. To je svojevrsan institucionalni pritisak na medije. Za sada se niko nije oglasio ovim povodom.

-Veoma frustrirajuća priprema za privatizaciju lokalnih elektronskih medija koja mora biti završena do kraja 2007. godine a počela je intenzivno da se priprema u 2006. nakon čega će takođe stotine novinara ostati bez posla. Posebno su ugroženi mediji na jezicima nacionalnih manjina.

- Loše posledice već privatizovanih medija koje ukazuju da ništa nije sistemski dobro rešeno (štrajk u Subotičkim novinama).

- Razdvajanje SCG na dve države, Novi ustav i izborna kampanja sa jakim akcentom na desničarskim partijama od kojih NNŠ ne može očekivati nikakvu institucionalnu podršku.

- Ustanovljavanje akreditacione komisije za obrazovne programe nevladinog sektora.

- Povlačenje donatora iz Srbije.

- Okretanje najvećih donatora saradnji sa institucijama a ne nevladinim organizacijama.

Dakle, u ovakvim izuzetno složenim, kontroverznim i nenaklonjenim uslovima koje je nametnulo okruženje, Novosadska novinarska škola je uspela da održi svoje programe i stabilno poslovanje, što je samo po sebi veliki uspeh ali ukazuje na veoma tešku budućnost koja školu očekuje.

Početkom 2006. godine Novosadska novinarska škola je obavila dubinske grupne intervjue sa dve trećine lokalnih i regionalnih medija u Vojvodini. Na osnovu ovih intervjua i regionalnih okruglih stolova sa predstavnicima medija i lokalne samouprave u Zrenjaninu, Pančevu, Subotici i Novom Sadu, koje je NNŠ organizovala u saradnji sa republičkim ministarstvom za kulturu, na kraju godine snimljeno je stanje i potrebe medija za kadrovima, unapređenjem medijskog standarda i modernih medijskih žanrova kao i tema od javnog interesa te načina i uslova za dobro pozicioniranje u medijskom sektoru. Sve te informacije uključujući i evaluacije koje svi učesnici na bilo kojem obliku rada NNŠ ispunjavaju korišćene su za kreiranje projekata i programa, osavremenjavanje kurikuluma, unapređivanje kapaciteta NNŠ i podizanja edukativnih sposobnosti predavača, radioničara i mentora koji su stalno i povremeno angažovani na raznim programima NNŠ.

Delatnost NNŠ je izuzetno prisutna u medijima sa kojima po prirodi misije neprekidno saraduje, a posebno s obzirom da je decembar 2006. bio posvećen promociji desetogodišnjice postojanja NNŠ. Svi članovi NNŠ i članovi alumni kluba gostovali su na medijima i govorili o svojim iskustvima u radu u NNŠ, sva radijska i TV produkcija reemitovana je u elektronskim medijima kao omaž NNŠ desetogodišnjem učinku. Takođe su deljene knjige i specijalni promo-materijal. Informacije sa prigodnim tekstom poslate su na više od 500 adresa u zemlji i svetu. Odgovor je bio više od očekivanog. Prijatelji NNŠ iz cele Evrope poslali su čestitke pa i cveće na desetogodišnjicu, stigla su pisma podrške, na svečanosti u Klubu poslanika Skupštine Vojvodine bilo je prisutno oko 200 zvanica iz Vojvodine i Srbije.

Novosadska novinarska škola je u desetoj godini postojanja realizovala izuzetno mnogo projekata i drugih aktivnosti (ukupno 103) koji su

- (a) po prirodi svojih aktivnosti jesu prioritetni za ostvarivanje misije NNŠ ali nisu samoodrživi,
- (b) delimično samoodrživi i
- (c) mogući samoodrživi.

Time je NNŠ pokazala zrelost, poznavanje medijskog sektora i njegovih potreba, ali i donatorskog tržišta, a osoblje da je osposobljeno za poslove projektnog menadžmenta, konsaltinga, odnosno za realizaciju najsloženijih zadataka koji nevladin sektor može da pruži doprinoseći razvoju demokratskog načina razmišljanja i delovanja kako u lokalnoj tako i u regionalnoj zajednici. Znači, za istraživanje potreba medijskog sektora, kreiranje projekata koji odgovaraju na tržišne zahteve, traganje za finansijerima, projektni menadžment i evaluaciju postignuća.

Projekti i druge aktivnosti su realizovani u svim oblastima delatnosti NNŠ. Ovaj izveštaj obuhvata najznačajnije:

☒ bazični edukativni programi

- a) Dvosemestralne osnove novinarstva,
- b) Četvorosemestralni obrazovni program za novinare lokalnih i regionalnih televizija kao i
- c) Osnove novinarstva);

☒ seminari, kursevi, tribine;

☒ treninzi

☒ produkcija;

☒ izdavačka delatnost

☒ Godišnja Nagrada najboljem mladom novinaru novosadskih medija

☒ promocija NNŠ

☒ konsalting, ekspertize, monitoring

Realizujući projekte, NNŠ je u 2006. godini ostvarila ciljeve i zadatke u okviru predviđene dugoročne misije koji su doprineli podizanju profesionalnih standarda u medijima pre svega Vojvodine, a delimično i onih iz regiona.

a) Programi koji su prioritetni ali ne i samoodrživi

(Programi koji po prirodi svojih aktivnosti jesu prioritetni za ostvarivanje misije NNŠ ali nisu samoodrživi)

Dugogodišnje pedagoško iskustvo NNŠ u kreiranju i realizaciji kurikuluma za edukativne programe koji se realizuju u toku cele akademske godine ukazuje da «Osnove novinarstva» i «TV novinarstvo za lokalne i regionalne televizije» bez obzira na izuzetno visok kvalitet, na šta ukazuju interne i eksterne evaluacije, još ne mogu biti tržišno samoodrživi.

Okruženje u oblasti obrazovanja za rad u medijima u poslednjih deset godina rada NNŠ se izrazito izmenilo. Danas samo u Novom Sadu na dva državna i jednom privatnom fakultetu mladi mogu da steknu diplomu novinara. Alternativnom edukacijom se bave osim NNŠ još i Otvoreni univerzitet i NDNV.

Ekonomska situacija u medijskom sektoru nije dovoljno snažna da bi medijske kuće snosile troškove za obrazovanje mladih novinara, a nekada ne prepoznaju potrebu za negovanjem sopstvenog kadra i unapređivanje profesionalnog standarda. Istovremeno mladi novinari nisu u situaciji da plaćaju školarinu od prihuda koje stižu neredovno u medijima za koje najčešće rade honorarno. Stoga se NNŠ opredelila za delimičnu participaciju, a ne punu školarinu.

U 2006. uspešno je Osnovne studije završilo 26 polaznika dvanaeste generacije (polovina je već imala medijsko iskustvo). Prosečna ocena u letnjem semestru je bila 82.80% savladanog gradiva i veština. Najbolji student je postigao ukupnu prosečnu ocenu 88.87%, a najlošiji je ostvario u suštini takođe veoma dobar rezultat 74.66%. Osim aktivnog participiranja na realizaciji kurikuluma Osnovnih studija polaznici su bili ankažovani i na dodatnim edukativnim programima u okviru NNŠ ali i van škole koje su organizovale druge, partnerske, organizacije. Studenti su rad NNŠ ocenili u evaluaciji veoma dobro, 4,24. Najbolju ocenu su dobili mentori, predavači i radioničari koji su držali radijsko novinarstvo (4,27).

U letnjem semestru na edukativnom programu «TV novinarstvo u lokalnim i regionalnim medijima» školovanje je završila druga generacija. Ovaj program je profesionalna potpora vojvođanskim televizijama tako da je većina particijanata zaposlena. Studije je uspešno završilo 25 mladih novinara sa prosečnom ocenom 78,40% (max 100%). Evaluacija rada NNŠ u implementaciji kurikuluma TV novinarstva je takođe bila veoma dobra.

U oktobru 2006. godine uspešno je upisana XIII generacija edukativnog programa «Osnove novinarstva», pored svih ograničenja medijskog sektora u ovom trenutku, nakon položenog pismenog i usmenog prijemnog ispita. Tome je, pre svega, doprineo ugled NNŠ na medijskom tržištu Vojvodine. Mnogi kandidati su u rubrici kako ste saznali za NNŠ upisali da su im školu preporučili bivši studenti.

U Prvom semestru, polaznici ovog programa savladali su printane medije i radijsko novinarstvo. Kreirali i postavili na sajt svoj on-line magazin i realizovali 8 radijskih reportaža. Osim kurikuluma za Osnove novinarstva, dodatno su pohađali i dva dodatna programska sadržaja: CAR program (izveštavanje uz pomoć interneta) i RD program (izveštavanje o drugom i drugačijem).

Evaluacija angažmana NNŠ i za ovaj semestar je bila veoma dobra 4,41 (max 5,00).

Osim opisana dva temeljna edukativna programa u ovoj oblasti NNŠ je organizovala još i kratke novinarske kurseve, tribine, okrugle stolove, seminare.

Edukativni program «TV novinarstvo u lokalnim i regionalnim medijima» podržavaju: Norwegian People's Aid, (NPA) Danish School of Journalism (DSJ) i Izvršno veće Vojvodine.

Program «Osnove novinarstva» podržavaju Press Now, Institut za kulturne odnose sa inostranstvom (IFA) i Fondacija Konrad Adenauer.

Kurs novinarstva za mlade novinare i studente

Dvodnevni kursevi o određenim temama imali su cilj da otvore pojedine teme važne za unapređenje same profesije: kratko, jasno, otvoreno, informativno i edukativno dvodnevno razmatranje aktuelnih pitanja o podizanju profesionalnih i etičkih standarad u novinarstvu. Prvi kurs je bio posvećen sledećim temama: profesija novinar, medijski događaj i izvori informisanja, odgovoru na pitanje šta je događaj od javnog interesa za lokalni, regionalni i pokrajinski medij. Drugi se bavio fenomenom javnog servisa, kao i poslom urednika, a treći novinarskom etikom i posebno fenomenom danas najprisutnijim u lokalnim

elektronskim medijima; uključivanju slušalaca u program. Polaznici Kurseva novinarstva za mlade novinare i studente su ocenili ovaj program prosečnom ocenom 4,50 (max 5,00).

Ove kurseve podržava Fondacija Konrad Adenauer.

Tribine, okrugli stolovi, seminari

Domaći

Posebno ističemo seminare i InfoPress razgovore sa novinarima koje NNŠ već godinama organizuje uz podršku Konrad Adenauer fondacije u okviru partnerskog projekta «Naša stvarnost i evropska iskustva».

U 2006. realizovana su 4 jednodnevna skupa. Rezultati rada na ovim skupovima sublimirani su u istoimeni, treći zbornik radova objavljen u ediciji Medijske reference Novosadske novinarske škole. Teme su bile najaktuelnije dnevne «Građani i javni servis», «Novi izborni zakon», «Srbija i Crna Gora-kako dalje?», «Srbija između referendum a i izbora». Uvodničari na skupovima su bili najeminentniji stručnjaci iz zemlje i inostranstva. Svi skupovi su imali snažan odjek u medijskoj i društvenoj javnosti.

InfoPress je predviđen kao jednočasovni dijalog stručnjaka, političara i novinara o najaktuelnijoj temi iz društveno-političke prakse. U 2006 teme dijaloga su bile: «Decentralizacija u novom Ustavu Srbije», «Saradnja medija i policije», «Želimo li zaista u EU», «Vojvodina i pregovori na Kosovu», «Olakšice u viznom režimu», «Prvi koraci Srbije u Partnerstvu za mir». Ovim je NNŠ ponudila medijima, posebno lokalnim, objektivno viđenje društvene agende. Dokaz da su ih novinari dobro prihvatili je njihovo aktivno učešće u javnoj debati što je i cilj InfoPress tribina.

Međunarodni

NNŠ je članica mreže za profesionalizaciju medija jugoistočne Evrope SEENPM. Delatnost mreže je između ostalog organizovanje međunarodnih treniga i regrutovanje novinara za međunarodne skupove. Uz pomoć članica mreže NNŠ je realizovala izuzetno značajan trening za on-line novinarstvo Be Fine On-Line u kojem je bilo 26 učesnika u dva skupa iz 7 zemalja jugoistočne Evrope. Više od polovine učesnika (53,84%) ocenilo je projekat kao uspešan, niko kao neuspešan. Na skali od 1 do 10 učesnici su veoma visoko ocenili uslove za boravak i rad u NNŠ (9,91), osim toga participanti su prepoznali kao najvažnije to što su se sreli sa osobama iz različitih zemalja (9,61), i što su imali šansu da upoznaju grad i kulturu vojvođanske sredine (9,61) i atmosferu na seminaru (8,53). Zaključak evaluacije je bio da su ovakvi susreti mladih novinara vema važni za evropske integracije i razumevanje tranzicionog procesa.

U okviru SEENPM realizovan je i projekat edukacije novinara Roma u Budimpešti i Novom Sadu u organizaciji CIJ Budimpešta i NNS. Time je omogućena profesionalizacija i saradnja romskih novinara iz jugoistočne Evrope, podignut je profesionalni standard u romskoj redakciji javnog servisa Vojvodine, a obezbeđen je i poslovni angažman na godinu dana za dva novinara.

U okviru SEENPM Novosadska novinarska škola je slala domaće novinare na skupove/treninge u zemlje jugoistočne Evrope čime je omogućila, pre svega mladim novinarima, da učestvuju na međunarodnim treninzima, susretnu se sa kolegama iz drugih zemalja sektorski istog interesovanja.

b) Delimično samoodrživi programi

(Programi koji su prioritetni, mogu biti u određenom vremenskom periodu i samoodrživi)

«Medijska berza», «Izveštavanje o različitosti», produkcije: «Zelenergija», «Mladi mladima – hajde da radimo zajedno», izdavaštvo «Zbornik radova naša stvarnost i evropska iskustva III», «Podrška post-konfliktnoj komunikaciji», - su najznačajni projekti realizovani delimično donatorskim a delimično sredstvima iz participacije učesnika što im daje šansu da u narednom petogodišnjem periodu, prema biznis planu i strategiji razvoja NNS, postanu samoodrživi. Ovim projektima Novosadska novinarska škola posvećuje posebnu pažnju jer predstavljaju osnovu daljeg razvoja organizacije.

«Medijska berza» se pokazala kao veoma uspešan model podizanja profesionalnog standarda lokalnih i regionalnih medija kao i uspostavljanja prioriteta u društvenoj agendi koji su od javnog značaja, a mediji se njima ređe bave. Berza podrazumeva edukaciju, produkciju, monitoring/evaluaciju i razmenu radijskih paketa u proseku dužine 8 minuta sačinjenih tehnikom istraživanja pojava opšteg značaja, ali u lokalnoj zajednici. Edukacija u okviru berze podrazumeva sticanje osnovnih znanja i informacija o društvenoj pojavi od javnog značaja koja će biti tema istraživačkih novinarskih paketa, zatim novinarski trening (usavršavanje novih novinarskih žanrova); produkcija podrazumeva istraživanje pojave na terenu i uz stalnu saradnju sa mentorom realizacija radijskih paketa; monitoring/evaluacija podrazumeva ocenjivanje paketa prema nekoliko parametara u fokus grupama; razmena se zasniva na principu «uradi jedan – dobiješ za emitovanje najmanje 10». Tačnije lokalni mediji ostvaruju zakonom predviđenih 10% sadržaja nezavisne produkcije besplatno jer emituju radijske pakete realizovane u drugim radio stanicama, članicama «Berze». Učestvovanjem u «Berzi» radio stanice ostvaruju pet osnovnih ciljeva:

- podižu profesionalni standard svog medija, tako da slušaocima pružaju kvalitetne sadržaje o temama koje su od javnog značaja čime podižu sopstveni rejting u lokalnom/regionalnom informativnom sektoru,
- ostvaruju dobru programsku saradnju elektronskih medija u Vojvodini,
- neguju multikulturni pristup u tretiranju različitih sadržaja (informativnih, obrazovnih i zabavnih) u svom programu,
- upoređuju svoja postignuća sa drugima.

Berza na kraju godine uvek nagrađuje najbolje pojedince i radiostanice.

Samo u 2006. godini je produkovano gotovo 100 radijskih emisija, koji su emitovani 500 puta. To znači da je emitovana produkcija «Berze» iznosila oko 4000 emisionih minuta u 15 lokalnih i regionalnih radio stanica u Vojvodini.

Predviđeno je da članice «berze» u narednom periodu uplaćuju za sada simboličnu članarinu od koje bi se finansirale specifične potrebe administriranja berze i nagrađivali najbolji mediaoutputi.

Berzu podržava Danska škola novinarstva (DSJ).

«Izveštavanje o različitosti»

Uočeno je da mediji u Vojvodini ne neguju teme koje tretiraju položaj drugog i drugačijeg u nacionalnom, etničkom, jezičkom, rodnom, konfesionalnom smislu, kao i u odnosu na osobe sa posebnim potrebama. Stoga u okviru svojih edukativnih programa, ali i na posebno organizovanim treninzima, NNŠ podstiče senzibilizaciju novinara za ove teme. Ovaj projekat je jedan od uspešno ostvarenih u 2006. u okviru kojeg su mladi novinari produkovali 8 radijskih i 6 televizijskih paketa koji su emitovani u javnom servisu Vojvodine i lokalnim emiterima. Učesnici na projektu su evaluirali ponuđene teme u okviru priprema za realizaciju paketa sa izuzetno visokom ocenom 4,76 (od 5 mogućih), način rada sa učesnicima projekta 4,35, i upotrebnu vrednos stečenih znanja sa 4,37.

Evaluacijska komisija (mentori i fokus grupe kao nezavisna eksterna evaluacija sa stanovišta recipijenta medijskih poruka) celu radijsku produkciju su ocenili sa 80,15% (maksimum je 100%), a televizijsku sa 55 bodova (maksimum 60 bodova) što se može smatrati izvanrednim rezultatima. Ovim projektom je postignut najznačajniji cilj a to je da su mladi novinari okupljeni prema kriterijumu višejezičnosti (radijski

i tv paketi su realizovani na srpskom, mađarskom i rumunskom jeziku) sarađivali, učeći i radeći zajedno. Oni su tako stekli uvid u probleme manjinskih skupina ali i rešili dileme većine u odnosu na manjine i sve to «upakovali» u atraktivnu novinarsku formu koju su nezavisni monitori okupljeni u fokus grupama veoma visoko ocenili što je učesnicima u projektu bila dodatna satisfakcija.

Projekat «Izveštavanje o različitosti» podržao je Švedski Helsinški komitet za ljudska prava (SHC).

«Zelenergija», je projekat koji se odvija tokom 2006. i 2007. godine, sa ciljem da se podstakne javno mnjenje u Vojvodini da razmišlja o alternativnim izvorima energije koji mogu da dovedu do dodatnog zapošljavanja poljoprivrednog stanovništva i promenu perspektive na dnevnu medijsku praksu javnog zagovaranja. Učestvuje 11 radio stanica, 10 lokalnih samouprava, privredni sektor (Viktorija grupa i Eko-bio-aditivi). U prvoj polovini realizacije projekt je ostvario više od predviđenog, jer su poljoprivrednici pokazali izuzetno interesovanje za kooperaciju sa proizvođačima biodizela ali i za organizovanje sopstvene malih proizvodnih kapaciteta (na primer proizvođači uljane repice iz Padine već su počeli da prikupljaju projektni materijal za fabriku biodizela ograničenog kapaciteta da pokrije potrebe poljoprivrednika njihovog atara). Podsećamo da je Evropska unija utvrdila da do 2020. od ukupno utrošenog dizela u Evropskoj uniji biodizel treba da dostigne 20 odsto.

Evaluacija ovog projekta od strane učesnika je bila izvanredna (4,57- od maksimum 5). Produkovano je oko 3000 minuta radijskih reportaža na srpskom, mađarskom, slovačkom i rumunskom jeziku koji su pokrili celu teritoriju Vojvodine.

Ovaj projekat je pravi primer javnog zagovaranja putem medija koje podstiče lokalne emitere da razumeju svoju funkciju promovisanja javnog interesa.

Projekat «Zelenergija» finansira Evropska unija, a realizuje Evropska agencija za rekonstrukciju, Fond za podršku civilnom društvu u Srbiji, zajedno sa Danskom školom novinarstva, Victoria Group i opštinom Srbobran.

«Mladi mladima – hajde da radimo zajedno» - obuhvata srednjoškolce iz 5 vojvođanskih opština (govorni predstavnici srpskog, mađarskog, slovačkog i rusinskog jezika) koji se obrazuju i realizuju omladinske emisije u lokalnom radiju koje afirmišu ulogu mladih u društvu. Ideja je da se nadomesti potpuni nedostatak omladinskih medija koji se bave položajem tinejdžerske populacije u društvu. U 2006. godini završene su 2 produkcijske teme sa ukupno 10 emisija što znači da je emitovano 300 minuta omladinskog programa što predstavlja značajan pomak u informativnom sektoru Vojvodine koji do tada nije imao ni jedan emisioni minut kvalitetnog tinejdžerskog programa.

Rad trenera je ocenjen vrlo dobro (oko 4), a organizacija projekta odlično (oko 4 i po). Ono što ukazuje da je reč o proaktivnom projektu je činjenica da se srednjoškolci stalno prijavljuju za učestvovanje u projektu i da se, prema informacijama iz radio stanica, publika ovih lokalnih medija polako se pomera ka

omladinskom uzrastu što je inače retkost za lokalni medij. Samo to je već značajan impakt ovog projekta jer je njegov osnovni cilj i bio kadrovsko podmlađivanje lokalnih elektronskih medija.

Ovaj projekat podržava National Endowment for Democracy (NED).

«Podrška post-konfliktnoj komunikaciji» je međunarodni projekt koji realizuje NNŠ u saradnji Sa STINom iz Splita i Mediaplan institutom iz Sarajeva. Projekat podrazumeva e-magazin koji je svojom uspešnošću obezbedio kontinuitet od nekoliko godina. Samo u Srbiji je distribuiran na nekoliko stotina adresa, a svoje tekstove su objavljivali najjemenitniji stručnjaci i novinari iz celog regiona. Eksterna evaluacija je bila izvanredna posebno ona koju je dao Balkan trust kao osnovni finansijer.

Tekstovi e-magazina je namenjen i medijima za objavljivanje bez obaveze nadoknade tako da su korišćeni kao izvor informacija za sopstvenu produkciju te je tako impakt celog projekta bio višestruk.

c) Mogući samoodrživi programi

(Programi koji su prioritetni ili manje prioritetni i samoodrživi)

NNŠ je uspela da u društvenopolitičkom okruženju, ne naročito naklonjenom nevladinom sektoru u 2006, realizuje gotovo četvrtinu projekata tržišno orijentisanih.

Najveći i to sa dugoročnom perspektivom u realizaciji su «Transformacija radiotelevizije Novi Sad u javni servis Vojvodine» (monitoring, fokus grupe, javne prezentacije, zbornik ekspertske radova), «Medijska svesnost» (treninzi prosvetnih radnika za razumevanje i organizovanje školskih medija), «Legalno u etru» (serija seminara za lokalne medije Vojvodine).

Mogući tržišno orijentisani i samoodrživi seminari, treninzi, kursevi

Digitalna audio montaža – kurs tržišno orijentisan zaposlio je tehničko-tehnološke kapacitete NNŠ u vreme kada su bili slobodni. S jedne strane to je doprinelo samoodrživosti organizacije, a sa druge podiglo je strukovne kapacitete lokalnih medija obrazujući kadar za digitalnu montažu na kojoj počivalu lokalni mediji.

Konsalting ekspertize

«Monitoring transformacije radiotelevizije Novi Sad u javni servis Vojvodine RUV»

(monitoring, fokus grupe, javne prezentacije, zbornik ekspertskih radova), je longitudinalni ekspertski projekat koji podrazumeva monitoring RUV na 5 jezika na kojima emituje svoje radio i televizijske programe.

Radio televizija Novi Sad je od 1.maja 2006. godine nakon formiranja Upravnog odbora i Programskog saveta, te izbora generalnog direktora, kao i direktora za radio i za televiziju ušla u završne procese transformacije u radiodifuznu ustanovu koja je prema modelu javnog servisa »osnovana od građana, finansirana od građana i kontrolisana od građana«.

Zatečeno stanje na početku monitoringa je bilo da RTVNS emituje radio i TV program čak na 8 jezika – većinskom i nacionalnih manjina (mađarskom, slovačkom, rumunskom, rusinskom, romskom, hrvatskom, ukrajinskom). U radiju i televiziji postoje redakcije programa na srpskom, mađarskom, slovačkom, rumunskom, rusinskom i romskom jeziku kao zaokružene celine sektorski strukturane. Povremeno se emituju emisije na hrvatskom, ukrajinskom a nekad i nemačkom jeziku koje pripremaju pojedinci odnosno nezavisne produkcije, a RTVNS ih emituje. Sve rečeno usložnjava pozicioniranje u široj zajednici ovog značajnog medija više od poluvekovne tradicije. Multijezičnost zahteva u procesu transformacije ozbiljno promišljanje formatiranja odnosno kreiranja programskih shema sa fokusom na multikulturalizam, odnosno interkulturalnost (viši stepen uvažavanja, poštovanja i praktikovanja višejezičnosti i tolerancije) kao osnovu jačanja »Vojvođanskog indentiteta«, što je inače i jedan od osnovnih razloga postojanja pokrajinske radiodifuzne ustanove. Međusobno uvažavanje na ovim prostorima zasniva se na poznavanju, odnosno informisanju o kulturama svih nacionalnih zajednica koje žive u Vojvodini. Javni servis pokrajine, stoga, ima osnovnu ulogu da promoviše međunacionalnu toleranciju, upravo kroz programe i na većinskom i na jezicima nacionalnih manjina, kao zajedničku vrednost koja prihvata i razume različitost.

Shodno navedenim kontekstualnim informacijama kontinuirano monitorovanje programa na svim jezicima je od izuzetnog značaja za pozicioniranje Radiodifuzne ustanove Vojvodine »Radio televizija Vojvodine« kao javnog servisa Pokrajine (bivša RTVNS). Na ovaj način bi se ostvario zahtev da javni servis koji osnivaju i finansiraju građani bude i permanentno »kontrolisan« od građana.

Nezavisni višenacionalni monitorski tim Novosadske novinarske škole poseduje sve preduslove za ispunjavanje složenih zahteva monitoringa. Monitori koji su pripadnici nacionalnih zajednica na jezicima na kojima emituje svoje programe RTVNS već su učestvovali u projektima sličnog tipa (od značajnih izdvajamo projekat Saveta Evrope »Medijska svesnos«, u okviru kojga su najpre prošli trening za moniore, a zatim su godinu dana monitorovali medije na većinskom i manjinskim jezicima. Takođe

realizovali su i projekat monitorovanja medija u vreme predizborne kampanje 2000). Osim toga što je reč o obučenicima za monitoring, i sami su ili novinari ili su završili neku od škola novinarstva. Dokazali su se kao kritični, izbalansirani, nediskriminatorni u monitoringu.

Prćenje transformacije RTVNS u Radiodifuznu ustanovu Vojvodine kroz monitoring programa radija i televizije koje proizvode redakcija na većinskom i redakcije na 5 manjiskih jezika, bi se moglo na osnovu rezultata oceniti:

- u kojoj meri se poštuju odredbe Zakona o radiodifuziji kao akta na osnovu kojeg je osnovana Radiodifuzna ustanova Vojvodine (sa fokusom na poglavlje IV Opšti programski standardi i poglavlje V Javni radiodifuzni servis;
- u kojoj meri se poštuje pravo na informisanje na maternjem jeziku; kao i
- u kojoj meri javni servis promoviše »Vojvođanski identitet« koji se očituje u jačanju multikulturalnosti kroz uvažavanje »drugog i drugačijeg« i pravo na različitost; odnosno
- u kojoj meri programi RTVNS neguju tolerantnu i nediskriminatornu komunikaciju nasuprot jeziku mržnje prema manjinama odnosno većini.

Metod - Snimanje, kodiranje i računarska obrada materijala kvantitativno-kvalitativnom analizom sadržaja. Za statističku obradu bi se koristio SPSS program. Programske šeme bi bile analizirane takođe metodom analize sadržaja.

Korpus - Monitoring je obuhvatao radio i TV programe na mađarskom, rumunskom, rusinskom, slovačkom, romskom i srpskom jeziku. Monitorovalo se nedelju dana programa tokom septembra (informativni program) i novembra 2006. (kulturno-obrazovni program), kao i januarara 2007. (informativni program – predizborna kampanja). Ovi programi su odabrani stoga što u Radiodifuznoj ustanovi Vojvodine i u radiju i na televiziji postoje posebno zaokružene redakcije za realizaciju emisionih sati na navedenim jezicima. Posebno se analizirala programska šema na početku i na kraju projektnog perioda.

Izveštaji trećeg ciklusa monitoringa i osam fokus grupa su prezentovani na javnim okruglim stolovima u Novom Sadu, Subotici, Staroj Pazovi i Vršcu, kao i rukovodstvu RUV-a. Na osnovu ovih rezultata omogućiće se javnom servisu da redefiniše program, da unapredi profesionalni standard, sa jasnim uvidom šta auditorijum od svog medija zahteva.

Rezultati su pokazali da je ovakav eksterni monitoring izuzetno značajan kako bi RUV što pre prošao vreme tranzicije i uočavajući sve propust u radu pozicionirao sebe visoko u medijskom sektoru Vojvodine, što je i zadatak javnog servisa. Odgovornost u implementaciji ovog projekta je izuzetna kao i njegova kompleksnost i za sada se NNŠ pokazala kao nezavisna dobro ekipirana NVO koja je zadovoljila sve kriterijume u organizovanju i implementaciji ovog projekta.

Monitoring podržavaju Izvršno veće Vojvodine – sekretarijat za informacije, Danska škola novinarstva i OEBS.

«Medijska svesnost» (treninzi prosvetnih radnika za razumevanje i organizovanje školskih medija) je akreditovani program NNŠ koji podrazumeva obuku prosvetnih radnika za obradu medijskih metodskih jedinica sa učenicima i angažovanje u organizovanju novinarskih sekcija u školama. NNŠ je jedina NVO koja je u oblasti medija dobila akreditaciju Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja Srbije. Prvi ciklus seminara održaj je krajem 2006. prosečna ocena evaluacije seminara koju su ispunili prosvetni radnici (participanti) je iznosila čak 4,92 (od 5 mogućih). Projekt «Medijska svesnost» ima izuzetan zadatak da senzibilizuje prosvetne radnike i njihove učenike da bolje razumeju medije sa kojima inače provodie gotovo trećinu svog aktivnog dana. On će biti i dugoročan a novost je da su prosvetni radnici prepoznali značaj ovog treninga tako što su škole snosile u potpunosti troškove realizacije, a dobijeni sertifikat je zvanično priznat kao deo permanentnog obrazovanja nastavnika.

Ovaj projekat podržavaju Uprava za obrazovanje grada Novog Sada i Danska škola novinarstva

«Legalno u etru» (serija seminara za lokalne medije Vojvodine) je treći dugoročni veoma dobro posećen i prihvaćen projekt NNŠ koji podrazumeva instruktazu. Participanti su urednici, direktori i vlasnici lokalnih i regionalnih medija iz Vojvodine. Projekt se realizuje u saradnji sa Pokrajinskim izvršnim većem koje je angažovalo eksperte NNŠ i Media art international da osnaži kadrovse i menadžmentske kapacitete za konkurisanje za dozvole za emitovanje na regionalnom i lokalnom nivou. Do sada su održana dva seminara, prvi pod nazivom «Projektni menadžment» i «Profilisanje profitabilne radio i TV stanice». Organizacija oba seminara, zanimljivost tema i način predavanja ocenjeni su sa vrlo visokom ocenom (oko 4).

Projekat «Legalno u etru» podržava Izvršno veće Vojvodine – sekretarijat za informacije.

U 2006. godini NNŠ je pružila ekspertske konsultantske usluge sledećim organizacijama: OSCE, Ministarstvo za kulturu Srbije, Radio Marija, magazin THEM, zatim recenzija projektne dokumentacije za konkurs dodele pokrajinske frekvencije TV Panonija.

Predsednica Upravnog Odbora NNŠ je bila član žirija za godišnju nagradu «Press Vitez» i «Neum 2006».

Godišnja Nagrada za najboljeg mladog novinara novosadskih medija

U 2006. godini je šesti put zaredom dodeljena nagrada mladom novinaru. Svake godine žiri monitoruje mlade novinare koji su angažovani u dnevnom informisanju u novinama, na radiju i televiziji (svake godine drugi tip medija). Protekla godina je bila godina televizije. U najužoj konkurenciji je bilo više od dvadeset novinara. Nagrada je uručena na dan NNŠ. Ova nagrada daje šansu mladim novinarima da svojom stručnošću i senzibilisanošću pišući o temama od javnog interesa, posebno onim koje afirmišu multikulturalnost u višenacionalnom Novom Sadu, utiču na formiranje demokratičnijeg javnog mnjenja. Ovo je među najredim novinarskim nagradama koja afirmiše dnevnu novinarsku aktivnost a ne namenski pravljenje priloga za konkurs. Ovogodišnji dobitnik nagrade je Igor Perković – mladi novinar TV Apolo iz Novog Sada.

Nagradu podržava Fondacija Konrad Adenauer.

Saradnja

Domaća

Novosadska novinarska škola je ostvarila i zavidnu saradnju sa drugim organizacijama kojima je veoma često pružala logističku podršku u realizaciji projekata od javnog značaja (organizacija i realizacija seminara, treninga i konferencija za novinare) čime je Škola doprinela javnom zagovaranju širenja demokratskih principa i načela: Novosadski humanitarni centar, Građanski pakt, Adižes, Centar za istraživanje etniciteta, Centar živeti uspravno, Medija art international, Synergy Leo Burnett, Media art, Hammer creative, British Council, OSCE, Inicijativa mladih za ljudska prava.

Međunarodna

NNŠ je izuzetno aktivna u okviru SEEMPM mreže. Predstavnik NNŠ je u Koordinacionom komitetu i Bordu ove međunarodne organizacije pa su i sastanci često održavani u NNŠ. Osim toga NNŠ je član Novih medijskih inicijativa (neformalna mreža medijskih centara iz Hrvatske, BiH i Srbije). Predstavnicu

NNŠ učestvovali su i na međunarodnim konferencijama (SEEMO-Beč, Segedin, itd) koje su se bavile medijskom politikom. Bili su i članovi međunarodnih žirija («Neum 2006»).

Obeležavanje 10 godina rada NNŠ

U decembru 2006. NNŠ je obeležila 10 godina postojanja. Jubilej je realizovan u saradnji sa izvršnim većem Vojvodine u klubu poslanika Skupštine Vojvodine, sa javnim servisom Vojvodine, koji je omogućio da na proslavi gostuje tamburaški orkestar i sa članovima Alumni kluba NNŠ koji su zajedno sa polaznicima aktuelnih programa osmislili, organizovali i realizovali manifestaciju, a podržan je od strane Danske škole novinarstva. To je ujedno bila prilika da se susretnu svi bivši studenti, donatori, prijatelji i saradnici, predavači NNŠ, novinari, predstavnici NGO sektora i medijskog sektora, međunarodnih organizacija i udruženja. tokom njenog desetogodišnjeg postojanja, da se obnove stare ali pokrenu i nove ideje, analizira sta je učinjeno i vide novi pravci delovanja.

Valja izdvojiti podatak da je do sada osnovne edukativne programe u NNŠ završilo oko 400 mladih od kojih su neki danas novinari na uređivačkim pozicijama, drugi rade u oblasti komunikacija i javnog sektora, neki su i sami postali predavači u NNŠ ili na fakultetima odnosno visokim i višim školama u Srbiji, neki se doškolavaju u inostranstvu, svima je zajednička osnova učestvovanje na nekom od edukativnih programa NNŠ.

NNŠ se razvila u respektabilan centar koji i mediji i donatori i šira zajednica prepoznaju kao mesto susretanja i ostvarivanja svojih informativno komunikativnih potreba.

Novi Sad, februar 2007. doc.dr Dubravka Valić Nedeljković, predsednica UO NNŠ